

చక్రం ఆవిష్కరణతో రవాణా రంగంలో అనేకమైన మార్పులు వచ్చాయి. జనాభా, పారిశ్రామికీకరణ, నగరీకరణ, ప్రపంచీకరణ (గ్లోబలైజేషన్) వలన వాహనాల రద్ది కూడా పెరిగింది. అందువల్ల రవాణా సులభతరం కావడానికి ఒక క్రమబద్ధికరణ అవసరం. క్రమబద్ధికరణ అనగా రోడ్డును ఉపయోగించే వారందరూ కచ్చితంగా రోడ్డు భద్రతా నియమాలను పాటించడమే. రోడ్డు భద్రతా నియమాలను పాటించడం రోడ్డును ఉపయోగించుకునే ప్రతి ఒక్కరి బాధ్యత.

ట్రాఫిక్ అంటే?

ఒక ప్రదేశం నుంచి మరొక ప్రదేశానికి వెళ్లే వాటిని ట్రాఫిక్ అంటాం. అలాగే వాహనాలు ఒక చోటు నుంచి మరొక చోటుకు రోడ్డు మీద వెళ్తటాన్నే రోడ్డు ట్రాఫిక్ అంటాం.

ట్రాఫిక్ విద్య అంటే?

ట్రాఫిక్ నియమ నిబంధనలు సరళంగా, స్పష్టంగా వివరించి తెలియజేయడాన్ని ట్రాఫిక్ విద్య అంటాం. మీరు ఎప్పుడైనా రోడ్డుపై జరిగిన ప్రమాదం చూశారా? చూసినట్లయితే వారు ఏవిధంగా గాయపడ్డారు? ఆ ప్రమాదం ఎందుకు జరిగినదో అతోచించి చెప్పండి.

ప్రమాద బాధితులు - వయస్సు

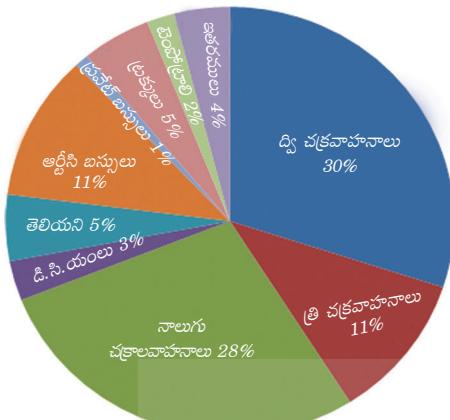
వయస్సు	కేసులు	వయస్సు	కేసులు
00-05	24	50-55	207
05-10	58	55-60	138
10-15	40	60-65	113
15-20	152	65-70	57
20-25	345	70-75	49
25-30	380	75-80	13
30-35	254	80-85	12
35-40	294	85-90	0
40-45	226	90-95	0
45-50	215	95-100	0

- ఏ గ్రూపు వయస్సు వారిపై ఎక్కువ కేసులు ఉన్నాయి? ఎందుకో మీరు చెప్పగలరా?
- 20-25, 25-30 వయస్సు వారిపై ఎన్ని కేసులు ఉన్నాయి?

ట్రాఫిక్ విద్య - అవసరం, ప్రాముఖ్యత

యుక్త వయస్సులోని పిల్లలు స్వతంత్రతను ఎక్కువగా కోరుకోవడంతో వారు ప్రమాదాలను కూడా ఎక్కువగా ఎదుర్కొనుటానికి వస్తుంది. రోడ్డును ఎక్కువగా ఉపయోగిస్తున్న వారిలో కౌమాదికశలోని పిల్లలే ఎక్కువ. తీవ్రమైన ప్రమాదాలకు, కొన్నిసార్లు మరణాలకు ముఖ్య కారణం రోడ్డు ప్రమాదాలేనని చాలా మందికి తెలియదు. అందుకే ప్రమాదాల నివారణకు రోడ్డు భద్రత గురించి ఆవగాహన కల్పించడం ఎంతో అవసరం.

ప్రమాదాలు : కారణమైన వాహనాలు

మొత్తం ప్రమాదాల సంఖ్య - 2577
2012 సంవత్సరానికి సంబంధించిన
ప్రమాద విపరాలు

- ఈ చిత్రాన్ని పరిశీలించి ప్రమాదాలకు గురైన వాహనాల యొక్క సమాచారంతో మీ తరగతిలో చర్చించండి.
- ఏ రకమైన వాహనాలు ఎక్కువ ప్రమాదాలకు కారణం అయ్యాయి. ఎందుకో చెప్పగలవా?
- రోడ్డు నియమ నిబంధనలు అంటే ఏమిటో మీ తరగతి గదిలో చర్చించండి.

ప్రాథమిక ఇబ్బందులు (గందరగోళం)

మీరు ఉదయం పారశాలకు వెళ్లవలసి ఉంది. ఆలస్యంగా వెళ్తే తరగతులు కోల్పోవడమే కాకుండా మీ టీచరు కూడా శిక్ష విధించే అవకాశం ఉంది. ఈ పరిస్థితిలో మీరు ప్రాథమికలో ఇరుక్కుపోయినట్లయితే మీరు ఏం చేస్తారు?

విద్యార్థులు, ఉద్యోగస్తలు, శ్రామికులు, టీచర్లు, డాక్టర్లు ఇంకా ఎందరో ఇలా ప్రాథమికలో చిక్కుకుంటున్న వాళ్ళాయి. కాలిబాట పాదచారులకు ప్రత్యేకంగా ఉద్దేశించబడింది. అయితే కొన్ని సమయాలలో వాహన చోదకులు ఈ కాలిబాటలో కూడా వెళుతుంటారు.

వీధుల్లో సంచరించే జంతువులు, పండ్లు, కూరగాయల వ్యాపారులు, వాహనదారులు ముఖ్యంగా కారు, ఆటోరిక్షా వారు

‘నిలుపుటకు వీలు లేదు’ అనే ప్రదేశంలో నిలుపుట వల్ల ప్రాథమికజామ్యుకు కారణాలవుతున్నాయి. జనాభా పెరగడం, వాహనాల వినియోగం కూడా పెరగడం మూలంగా రోడ్డును ఉపయోగించేకనే వారి సంఖ్య పెరిగింది. కాబట్టి ప్రతి ఒక్కరూ రోడ్డు నియమ నిబంధనలను విధిగా తెలుసుకోవాలి.

డ్రైవింగ్ లైసెన్స్ అవసరం

డ్రైవింగ్ లైసెన్స్ లేకుండా వాహనాలను నడపరాదు. ఇది ఎవ్వరికీ మినహాయింపు కాదు.

డ్రైవింగ్ లైసెన్స్ రకాలు

1. లెర్నర్ లైసెన్స్: ఇది తాత్కాలికమైనది. డ్రైవింగ్ నేర్చుకొనుటకు ఆరు నెలల కాలపరిమితితో దీనిని జారీ చేస్తారు.

2. శాశ్వత లైసెన్స్: తాత్కాలిక లైసెన్స్ జారీ చేసిన ఒక నెల తరవాత నుంచి శాశ్వత లైసెన్స్ పొందుటకు అర్థాత్ లభిస్తుంది.

లెర్నర్ లైసెన్స్ పొందుటకు అవసరమైన దృవపత్రాలు:

■ నివాస దృవీకరణ (వీటిలో అట్టెస్ట్ చేసిన ఏదైనా ఒకటి)

(రేపన్ కార్డు, విద్యుత్ బిల్లు, పన్ను చెల్లింపు రశీదు, జీవిత బీమా, ఓటరు గుర్తింపు కార్డు, పాసెపోర్టు లేదా అధార్ కార్డు.)

■ వయస్సు దృవీకరణకు

(పారశాల దృవీకరణ, పాసెపోర్టు, పుట్టిన తేది దృవీకరణ, అధార్, పాన్ కార్డు)

చట్టంలోని కొన్ని ముఖ్యాంశాలు:

- డ్రైవింగ్ లైసెన్స్ లేకుండా వాహనాలు నడుపరాదు.
- 50 సి.సి. కంటే ఎక్కువ సామర్థ్యం ఉన్న వాహనాలను నడుపుటకు ఉండవలసిన కనీస వయస్సు 18 సంవత్సరాలు.
- వస్తువుల, మనుషుల రవాణాకు ఉపయోగించే వాహనాలను నడుపుటకు ఉండవలసిన కనీస వయస్సు 25 సంవత్సరాలు.

సమర్పించవలసిన ఫారంలు: లైసెన్స్ పొందుటకు ఫారం 1, 1 ఎ, 2, 3 లను వాటిలో పేరొస్సు అంశాలను ఘృతిగా నింపి అవసరమైన పాస్‌పోర్టు ఫోటోలతో సమర్పించాలి. వీటిని సంబంధిత అధికారులు ఘృతిగా పరిశీలించిన తరవాత వారికి లెర్చర్ టెస్ట్, వర్ల అంధత్వ పరీక్షలను నిర్వహిస్తారు. వీటిలో అర్థత పొందిన వారికి లెర్చర్ లైసెన్స్ జారీ చేస్తారు.

శాశ్వత లైసెన్స్: ఈ లైసెన్స్‌ను లెర్చర్ లైసెన్స్ పొందిన వారికి మాత్రమే ఇస్తారు. లెర్చర్ లైసెన్స్ పొందిన 30 రోజుల తరవాత నుంచి 180 రోజుల లోపుగా దరళాస్తు చేసుకున్న వారికి నిర్దిత చోదక పరీక్షలు నిర్వహించి వారి ట్రాఫిక్ నియమ నిబంధనల పరిజ్ఞానంను పరిశీలించి ఈ శాశ్వత లైసెన్స్‌ను జారీ చేస్తారు.

- డ్రైవింగ్ లైసెన్స్ ఎందుకు తప్పనిసరిగా కలిగి ఉండాలి?

తాగి వాహనం నడుపడటం

28 సంవత్సరాల ముఖేష్కు ఎక్కువగా స్నేహితులతో బయటకు వెళ్లి వారాంతపు విందులు చేసుకోవడం ఇష్టం. విందు ముగిసిన తరవాత అతనికి తిరిగి ఇంటికి వెళ్లాలంటే భయపడుతున్నాడు. ఎందుకంటే ఏధి చివర మలుపులలో పోలీసులను చూసిన వెంటనే ముఖేష్కు వెన్నులో వణకు పడుతున్నది. ఇది ఒక్క ముఖేష్కు సంబంధితన విషయమే కాదు. ఆల్ఫోలు తీసుకోవాలనుకుంటున్న ప్రతి ఒక్కరూ ఒకటికి రెండుసార్లు ప్రస్తుతం ఆలోచించి విందులకు వెళుతున్నారు.

శాస్త్ర పరీక్ష పరికరం ఎలా పనిచేస్తుంది?

ఎవరైనా ఆల్ఫోల్ తీసుకున్నట్లయితే అది రక్తంలో కలిసిపోయి, మన శరీరం మొత్తానికి రక్తం ద్వారా వ్యాపిస్తుంది. ఈ రక్తం ఊపిరితిత్తులలోకి చేరడం ద్వారా మనం విడిచిపెట్టే గాలిలో ఆల్ఫోల్కు సంబంధించిన ఆనవాలును ఒక ఎలక్ట్రానిక్ పరికరం ద్వారా గుర్తించగలం. మనం విడిచిపెట్టే గాలిలో కార్బన్ డై ఆక్షిడెంట్ పాటుగా ఆల్ఫోల్ ఆనవాలు కూడా ఉంటుంది. ఇది తక్కువ మోతాదులో ఉన్నప్పటికీ ఈ పరికరం గుర్తించగలదు. ఒకవేళ ఈ పరికరం ద్వారా పరీక్షించిన ఆనంతరం సంబంధిత అధికారులు నిందితులకు మేలు చేయాలని ప్రయత్నించినా ఆ పరికరంలో నమోదైన విషయాలను తొలగించే అవకాశం లేదు.

చిత్రం 24.1 : పోలీసులు ఏమి చేస్తున్నారు?

తాగి డ్రైవింగ్ చేసేవారికి శిక్షలు

- తాగి వాహనం నడిపే వారి వాహనాలను అధికారులు సీజ్ చేయవచ్చు.
- వాహన చోదకులు కోర్టులో హోజురై పెనాల్టీని (జరిమానా) చెల్లించాల్సి ఉంటుంది.

డ్రైవరుకు సలహాలు

- ఎడమవైపున ఉండి కుడివైపున వేగంగా వెళ్లే వాహనాలకు దారి వదలాలి.
- ఎడమవైపు నుంచి వాహనాలను దాటరాదు.
- రక్కిత ప్రయాణానికి ఎల్లప్పుడు హెల్పుట్ ధరించాలి.
- తక్కువ కార్బూన్ మోనాక్ష్యూడ్ వదిలే వాహనాలనే ఉపయోగించాలి.
- అనవసరంగా హోర్న్ మోగించరాదు.
- భారీ వాహనదారులు తప్పనిసరిగా సీటు బెల్లులు ఉపయోగించాలి.
- ట్రాఫిక్ సిగ్నల్స్ ను అతిక్రమించరాదు.
- తమ వాహనాన్ని మంచి స్థితిలో ఉంచుకోవడం.

కుమారి 95% మార్గులతో ఇంటర్వీడియట్ పూర్తి చేసింది. అమె తండ్రి అందుకుగాను బహుమతిగా ఒక ద్వీచక్త వాహనాన్ని ఇవ్వాలని భావించాడు. వారిద్దరూ వాహన రిజిస్ట్రేషన్, డ్రైవింగ్ లైసెన్స్ పొందడానికి అవసరమైన సమాచారం తెలుసుకోవడానికి ఆర్.టి.ఎ కార్యాలయానికి వెళ్లారు. అక్కడ అధికారుల సూచనల మేరకు అమె తండ్రి కుమారిని ఒక మోటార్ డ్రైవింగ్ స్కూలులో చేర్చించాడు. మనం ముందుగా ఈ పారంలో చర్చించిన విధంగా అవసరమైన ధృవపత్రాలు సమర్పించి మొదట కుమారి తాత్కాలిక లైసెన్స్ ను, ఆ తరవాత శాశ్వత లైసెన్స్ ను పొందింది. ఆర్.టి.ఎ అధికారి అమె తండ్రికి వాహనాన్ని ఏవిధంగా తాత్కాలిక రిజిస్ట్రేషన్ చేయించుకోవాలి, శాశ్వత రిజిస్ట్రేషన్ ఎలా చేయించుకోవాలో ఏవరించారు.

రిజిస్ట్రేషన్ అవసరం

రిజిస్ట్రేషన్ లేకుండా ఏ వాహనాన్ని నడపరాదు.

రిజిస్ట్రేషన్ ఎలా చేయాలి

తాత్కాలిక రిజిస్ట్రేషన్: కింద సూచించిన ధృవీకరణ పత్రాలు రిజిస్ట్రేషన్కు అవసరం.

1. అమ్మకం చేసినట్లుగా డీలర్ నుంచి ధృవపత్రం.
2. రోడ్స్ట్రోప్ నడపటానికి వీలైనది అని ధృవీకరణ పత్రం.
3. వాహన బీమా ధృవపత్రం.
4. కాలుప్య నియంత్రణ ధృవపత్రం.
5. నివాస రూఫీ ధృవపత్రం..

శాశ్వత రిజిస్ట్రేషన్: తాత్కాలిక రిజిస్ట్రేషన్ చేయించేటపుడు సమర్పించిన ధృవీకరణ పత్రాలను నిర్ణిత దరఖాస్తుతో పాటుగా ఆర్.టి.ఎ అధికారులకు ఒక నెలలోపుగా సమర్పించి శాశ్వత రిజిస్ట్రేషన్ పొందవచ్చు.

రోడ్స్ట్రోప్ సూచించే గుర్తులు

రోడ్స్ట్రోప్ ఉపరితలంపై పాదచారుల కోసం, వాహన చోదకులకు మార్గ నిర్దేశనం చేయుటకు ఈ గుర్తులు ఉపయోగిస్తారు. రోడ్స్ట్రోప్ గందరగోళాన్ని, అగమ్యాన్ని నివారించడానికి ఒకే విధమైన గుర్తులను ఉపయోగిస్తారు.

- మీ టీచరు సహాయంతో రోడ్స్ట్రోప్ ఉపరితలంపై సూచించే గుర్తులను ఆర్.టి.ఎ అధికారులు/ ట్రాఫిక్ పోలీసుల నుంచి సేకరించి వివిధ గుర్తుల ద్వారా కలిగే ప్రయోజనాలను మీ తరగతి గదిలో చర్చించండి.

రోడ్స్ - విభజన

- పాదచారుల దారి: రోడ్స్కు ఇరువైపులా పాదచారులు నడపటానికి వీలుగా ఉండే దారి. ఇది సుమారు రెండు మీటర్లు వెడల్పు ఉంటుంది.
- రోడ్స్ను విభజించేది: (డివైడర్) సిమెంట్ దిమ్యెలతో రోడ్స్ను రెండు సమాన భాగాలుగా విభజించేది.
- జీబ్రా క్రాసింగ్: పాదచారులు రోడ్స్ను ఒకవైపు నుంచి మరొకవైపుకు దాటడానికి ఉద్దేశించినది. ట్రాఫిక్ ఎక్కువగా ఉండే ప్రాంతాలలో వీటిని సూచిస్తారు.

ట్రాఫిక్ గుర్తులు

వాహనాలను ప్రమాదరహితంగా నడపటానికి వీలుగా రెండు లేదా అంతకన్నా ఎక్కువ రోడ్స్ కలిసిన ప్రాంతంలో ఏర్పాటు చేసిన గుర్తులను సూచించే పరికరాన్ని ట్రాఫిక్ గుర్తులు అంటారు. తప్పనిసరిగా ఈ గుర్తులను మనం పాటించాలి. అవి

ఎరుపు రంగు : గీతకు ముందు ఆగాలని సూచిస్తుంది.

ఆరెంజ్ రంగు : వెళ్లడానికి సిద్ధంగా ఉండాలని సూచిస్తుంది.

ఆకుపచ్చ రంగు : వాహనాన్ని కదిలించమని సూచిస్తుంది.

రోడ్స్ భద్రత

భారతదేశం ప్రపంచంలో రెండవ అతిపెద్ద రోడ్స్ మార్గాలు కలిగిన దేశం. రోడ్స్ను ఉపయోగించే వారికి ట్రాఫిక్కు సంబంధించిన అవగాహన లేకపోవడం వల్ల ప్రమాదాలు జరిగి మరణించే వారి సంఖ్య అధికం అవుతున్నది.

రోడ్స్ భద్రతకు అడ్డంకులు

నినాదాలు

- ▲ జీవించు - జీవించనివ్వు, ట్రాఫిక్ నిబంధనలు పాటించు.
- ▲ రోడ్స్పై భద్రతకు హోమీనివ్వు, ట్రాఫిక్ నిబంధనలు పాటించు.

- పొరుల నిర్దిక్షాం
- రోడ్స్ల స్థితి మంచిగా లేకపోవడం
- వాహనాల నిర్మాణం రక్షణపరంగా లేకపోవడం
- రోడ్స్ భద్రతా ప్రమాణాలు అమలు జరగకపోవడం
- చట్టాల అమలు సక్రమంగా లేకపోవడం
- అత్యవసర సేవలు తక్కువగా ఉండటం

పాదచారులకు నిబంధనలు

- పాదచారులకు నిర్దేశించిన మార్గంలోనే నడవాలి. ఒకవేళ అలాంటి ప్రత్యేక మార్గం లేకుంటే, రోడ్స్ ఇరుకుగా ఉంటే రోడ్స్కు కుడివైపునే ఎదురుగా వస్తున్న వాహనాలను పరిశీలిస్తూ నడవాలి.
- రాత్రివేళ బయట రోడ్స్పై నడుస్తున్నప్పుడు తప్పనిసరిగా ప్రతిబింబించే దుస్తులను ధరించాలి.
- రాత్రివేళల్లో నడిచేటప్పుడు విధిగా టార్పిలైట్ దగ్గర ఉంచుకోవాలి.
- రోడ్స్ను దాటునపుడు ఎడమవైపు, కుడివైపు చూసి వాహనాలు రాకుండా ఉన్నప్పుడు దాటాలి.
- ఒకవేళ వాహనాలు రెండువైపులా, వస్తూ ఉంటే అవి వెళ్లే వరకు వేచి ఉండాలి.
- వాహనాలు రాకుండా ఉన్నప్పుడు వేగంగా నడుచుకుంటూ రోడ్స్ను దాటాలి. రెండువైపులా వాహనాలు వస్తున్నాయో లేదో గమనించాలి.
- రోడ్స్ను దాటుటకు జీబ్రా క్రాసింగ్స్ను ఉపయోగించుకోవాలి.

8. రోడ్స్‌పై నడుచునపుడు, రోడ్స్‌ను దాటుతున్నపుడు మొబైల్ ఫోన్‌ను ఉపయోగించరాదు.
9. ట్రాఫిక్ పోలీస్ సహాయంతో రోడ్స్‌ను దాటాలి.
10. మద్యం సేవించి రోడ్స్‌పై ప్రయాణించకూడదు.

చిత్రం 24.2 : పరిమితిని మించిన ప్రయాణం - ప్రమాదకరం

కీలక పదాలు

1. వాహన రిజిస్ట్రేషన్
2. శ్యాసన పరీక్ష పరికరం
3. తప్పనిసరి గుర్తులు
4. ట్రాఫిక్ విద్య
5. డైవింగ్ లైసెన్స్

మీ అభ్యసనాన్ని మెరుగుపరచుకోండి

1. వాహన చోదకులు ఏవిధమైన దృవపత్రాలను తమ వెంట ఉంచుకోవాలి. ఏవిధమైన నైపుణ్యాలు భద్రతాపరమైన డైవింగ్‌కు అవసరం?
2. ట్రాఫిక్ గుర్తులను ఒకవేళ ఎవరైనా పాటించకుండా వెళితే ఏమవుతుంది?
3. రోడ్స్ భద్రతకుగాను సమాజంలోని ఏవిధ వర్గాల వారు తీసుకోవాల్సిన చర్యలను సూచించండి.
4. తప్పనిసరిగా, జాగ్రత్తపడే, సమాచార నిమిత్తం ఉన్న ట్రాఫిక్ గుర్తులను ప్రతి రకంలో ఐదు కొప్పున ఉదాహరణలతో వివరించండి.
5. కమల ఒక నూతన వాహనాన్ని కొనాలని, భావించింది. ఆమెకు ఏవిధమైన దృవపత్రాలు రిజిస్ట్రేషన్ సమయంలో అవసరమవుతాయో వివరించండి.
6. రాము తన వాహన రిజిస్ట్రేషన్ నెంబర్సు వేరే వాహనానికి మార్చాలని భావించాడు. ఇది చేయవచ్చా/ చేయకూడదా? ఎందుకో వివరించండి.
7. రోడ్స్ భద్రతా ఆవశ్యకతను వివరించండి.

ప్రాజెక్టు

1. మీకు అందుబాటులో ఉన్న ట్రాఫిక్ పోలీస్/ ఆర్టిఫియిల్ అధికారులను అడిగి క్రింది విషయాలు సేకరించండి.

నెల :

గ్రామం/ పట్టణం పేరు :

కేసుల నమోదు సంఖ్య :

హెల్పెట్ లేకుండా నడిపేవారు	డైవింగ్ లైసెన్స్ లేనివారు	రిజిస్ట్రేషన్ పత్రాలు లేనివారు	రోడ్స్ నియమాలు పాటించనివారు	ప్రమాదాలకు గురైన వాహనాల సంఖ్య

ఈ సమాచారం ఆధారంగా మీ ప్రాంతంలో ట్రాఫిక్ పరిస్థితులను తరగతి గదిలో చర్చించండి.